پارتيا تۆى اسقاق جەلبىرەپ، العا بلگەرلەۋگە كۇش قوستى

(باسى 1 ـ بەتتە)

شينجياڭ استانا بەيجىڭنەن شالعاي بولعانىمەن، اۆتونومياليق رايوندىق پارتكومىنىڭ، تۇتاس رايونىمىزداعى ۶ار دارەجەلى پارتيا ۇيىمدارىنىڭ، قالىڭ پارتيا مۇشەلەرى مەن ۶ار ۇلت كادرلارىنىڭ جانە بۇقاراسىنىڭ تىلەگىن قاشاندا شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىمەن بىرگە قاينىستىرۋدى، تەز توعىستىرۋدى باتىل ورىندادى.

بيىل پارتيا قۇرىلعاندىعىنىڭ 100 جىلدىعى، پارتيا تاريحىن ۇيرەنۋ تاربيەسى تيانشان الابىندا شكەرلەي ورىستەتىلىپ، ۶ار دارەجەلى پارتيا ۇيىمدارى نازاريا ۇيرەنۋ وزەكتى گرۋپپاسىنىڭ ۇيرەنۋى، ارناۋلى تاقىرىپتىق پارتيا ساباعى، ارناۋلى تاقىرىپتىق كىتاپ وقۋ كلاسى، ارناۋلى تاقىرىپتىق ۇگىت لەكسيا سياقتى فورمالار ارقىلى پارتيالىق كادرلاردى باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ "1 ـ شىلدەدەگى" ماڭنزدى ۶سوزىنىڭ رۋحىن شكەرلەي ۇيرەنۋگە، ۇگىتتەۋگە، دايەكتىلەندىرۋگە، پارتيا تاريحىن ۇيرەنىپ، يدەيانى ۶تۇسىنىپ، ناقتى ۶س ىستەپ، جاڭا جاعداي اشۋعا، پارتيانىڭ 100 جىلدىق كۇرەس بارىسىنان ۇزدىكسىز العا باسۋ كۇشىن قابىلداۋعا جەتەكتەدى؛

وسى ۶بىر جىلدا، "شي جينپيڭ جاڭا ۶داۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسىن سان مىڭداعان وتباسىنا جەتكىزۋ" قيمىلى ۇزدىكسىز تەرەڭدەپ، قاراپايىم بۇقارانىڭ جۇرەگىنە جاقىن ۇگىت لەكسيا، قوينى داپتەر نەگىزگى ساتىداعى كادرلار مەن بۇقارانىڭ جاپىپاي قارسى الۋىنا يە بولدى؛

وسى ۶بىر جىلدا، "اۆەلگى ماقساتتى ۇمتىپاي، بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاۋ" نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەسىنىڭ جەتىستىكتەرى ۇزدىكسىز بەكەمدەلىپ، تەرەڭدەپ، بايىندى مەحانيزم ورناتۋ، كەمەلدەندىرۋ ارقىلى پارتيالىق كادرلاردىڭ ساياسي سەنىمى مەن ساياسي تۇرعىسىن بەكەمدەۋ ۇزدىكسىز بلگەرلەتىلىپ، اۆەلگى ماقسات پەن بورىش تيانشان الابىندا نۇر شۇعىلا شاشتى؛

وسى ۶بىر جىلدا، قالىڭ نەگىزگى ساتى پارتيا ۇيىمدارى پارتيا ىشىندەگى ساياسي تۇرمىستى ونان ارى قاتايتىپ، "ۇش جين، ۶بىر ساباقتىڭ" ساپاسىن جوعارىلاتىپ، سىن جانە ۶وز ـ وزىنە سىندى قاتاڭ، مۇقيات ورىستەتتى. "پارتيا تۇى تيانشاندى نۇرلاندىردى" نەگىزگى تاقىرىپتىق پارتيا كۇنى قيمىلى كەڭ كولەمدە ورىستەتىلىپ، پارتياعا كىرۋ سەرتى قايتا پىسىقتالىپ، "ساياسي تۇعان كۇن" وتكىزىلدى... پارتيا ىشىندەگى ۇيىمدىق تۇرمىستىڭ "وتى" مازداپ، پارتيا مۇشەلەرىنىڭ پارتيالىلعىن شىڭدايتىن "دومنا پەش" قىزا ۶تۇستى.

سەنىم نەگىزىن بەكەمدەپ، رۋحانى كالتسيدى تولىقتاپ، يدەيانىڭ تىزگىنىن مىقتى ۇستادى. قالىڭ پارتيالى كادرلار مۇرات ـ سەنىم مەن اسقاق رۋحانى تالپىنىستى ونان ارى بەكەمدەپ، جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۋى سىندى جۇڭگو ارمانىنىڭ شينجياڭ تاراۋىن كوكىرەك تولى اسقاق سەزىمەمەن جازدى.

نەگىزگى ساتى قامالىن بەكەم قۇردى

التىن كۇز، اقتاۋ اۆدانى پالال اۆلى جايىلعان قىستاعىنىڭ جەمىس ورمانى بازاسىنان جەمىس ـ جيدەكتىڭ حوش ۶يسى اڭقيدى، 10 مۇ جەرگە ەككەن شابدالدىان مول ۶ونىم الىپ قۇانىشقا بولەنگەن قىستاق تۇرعىنى زايدىن پايانيدىن وتباسى بيىل مىڭ يۋان ينالاسىندا كىرىس كىرگىزە الادى ەكەن. "مەن وسى قۇبا تۇزدەن جەمىس اعاشتارىن ۶وسىرىپ، وسىنشاما كوپ اقشا تابامىن دەپ ويلاپ كورمەپپىن، قىستاقتا جاقسى پارتيا ىشىنداعى ۇيىمدارى جاقسى، "ساياسي تۇعان كۇن" بولعانى قانداي جاقسى"، ـ دەدى زايدىن تەبىرەنە.

جايىلعان قىستاعىنىڭ توڭىرەگى تاستاقتى ۶شول دالا، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ كىرىس ارتتىرۋ جولى تار، قايتۋ كەرەك؟

مۇقيات تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ ارقىلى جايىلعان قىستاعى ەرەكشە جەمىس ورمان شارۋاشىلىعىن دامىتۋدى ۇيعاردى. جەر تەگىستەپ، سۋ سىڭبەيتىن توعان جاسادى... قىستاق پارتيا ىشىنداعى پارتيا تۇىن قۇبا تۇزگە تىگىپ، "ۇعىسۋ، تيىمدىلىك جاساۋ، توعىستىرۋ" بويىنشا قىستاقتا تۇراتىن قىزمەت اتەرەتى مەن قىستاق "ەكى كوميتەتى" قىستاق تۇرعىندارىن باستاپ قاجىرلىلىقپەن ىستەپ، بۇرىنعى قۇبا ۶تۇزدى مىڭ مۇلىق جەمىس ورمانى بازاسىنا اينالدىردى، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ كىرىسى زور دارەجەدە جوعارىلاپ، شاعىن قىستاقتىڭ بەت ـ بەينەسى بۇكىلدەي جاڭارىپ، قىستاق پارتيا ۇيىمىنىڭ ۇيىستىرۋ قۇاتى، جاۋىنگەرلىك قۇاتى كۇن سايىن كۇشەيدى. بيىل جايىلعان قىستاعى پارتيا ىاچەيكاسى داڭقپەن "مەملەكەتتىك وزات نەگىزگى ساتى پارتيا ۇيىمى" اتاعىن الدى.

شينجياڭدى ورنىقتىرۋدىڭ، شينجياڭدى گۇلدەندىرۋدىڭ ۶تۇيىنى نەگىزگى ساتىدا. ۶بىر جىلدان بەرى اۆتونومياليق رايوندىق پارتكوم نەگىزگى ساتىنى يگەرۋدى، نەگىز قالاۋدى شينجياڭدى ورنىقتىرۋدىڭ، شينجياڭدى تىنىشتاندىرۋدىڭ ۇزاق بولاشاقتىق جوسپارى جانە نەگىزدى بەكەمدەۋ شاراسى ەتۋگە تاباندى بولىپ، نەگىزگى ساتى پارتيا ۇيىمدارىن بۇقاراعا قىزمەت ەتۋدىڭ، ورنىقتىلىقتى قورعاۋدىڭ، بولشەكتەۋشىلىككە قارسى تۇرۋدىڭ بەرىك جاۋىنگەر قامالى ەتىپ قۇرىپ شعۇعا قۇلشىندى.

—— پارتيانىڭ ۇيىمدىق جۇيەسىن ۇزدىكسىز قاتايتىپ، الۋەمەتتىك اۋماقتان مال شارۋاشىلىق رايوندارىنا، ورگاندارداں مەكتەپتەرگە، اتىز باسىنان زاۋود سەحتارىنا، كاسىپتىك سەلبەستىك كووپەراتيۆتەرىنەن كەدەيلەردى قونىس جاڭالاپ سۇيەمەلدەۋ بويىنشا كوشىرىپ ورنالاستىرۋ تۇيىندەرىنە دەيىنگى بارلىق جەردە پارتيا تۇى كوزگە وتتاي باسىلىپ، پارتيا بەلگىسى جارقىرادى؛

—— پارتيا ۇيىمى باسشىلىق ەتەتىن جونگە سالۋ مەحانيزمىن اقاۋسىزداندىردى، "ۇسىنىس قويۋ، اقىلداسۋ، قاراۋ، قاۋلى شىعارۋ، قاۋلىنى جاريالاۋ، اتقارۋ ناتيجەسىن جاريالاۋ" سياقتى ۶تۇزىم ـ مەحانيزمدەردى كەمەلدەندىردى، نەگىزگى ساتىنى جونگە سالۋ ونەمدىلگەن بارىنشا جوعارىلاتتى. قىستاق كادرلارى مەن زاپاس كۇشتەردىڭ ساپاسىن جوعارىلاتۋ كۇرسى قيمىلىن جۇرگىزىپ، كادرلاردى نەگىزگى ساتىعا تامىر تارتۋعا، ەڭبەك ۶سكىرىپ، ۇلەس قوسۋعا ىنتالاندىردى؛

—— نەگىزدى بەكەمدەۋدىڭ بىرىككەن كۇشىن ۇيىستىرىپ، سانسىزداعان ۶بىرىنشى شۇجي مەن "ۇعىسۋ، تيىمدىلىك جاساۋ، توعىستىرۋ" بويىنشا قىستاقتا تۇراتىن قىزمەت اترەتىنىڭ مۇشەلەرى بۇقاراعا شىنايى قىزمەت ەتىپ، ەگىن، مال شارۋاشىلىعىنىڭ ماماندار ۇجىمى بۇقارامەن ەتەنە بولىپ، ەگىمشىلىك، باعىمشىلىق تەحنيكاسىن ۇيرەتىپ، بۇقارانىڭ بايۋ جولىن كەڭەيتۋىنە، بايۋ ارمانىن جۇزەگە اسىرۋىنا كومەكتەستى.

تاياۋدا، ۶ۇرىمجى قالاسى ميدۇڭ رايونى دىباڭ اۋماعى لۇساۋگوۋ الۋەمەتتىك اۋماعىنان ۶بىر قۇانىشتى حابار جەتتى، وسى الۋەمەتتىك اۋماق پارتيا باس ىاچەيكاسىنىڭ قۇلشىنۋىندا، الۋەمەتتىك اۋماقتىڭ كوكونىستى تىكە ساتۋ ورنى زەينەتكە شققان جۇمىسشى ـ قىزمەتكەرلەر كوپ كەن الاڭىنىڭ تۇرعىن ۇيلەر اۋلاسىنان اشىلىپ، قارت تۇرعىنداردىڭ كوكونىس ساتىپ الۋى قيىن بولۋ ماسەلەسى شەشىلدى. 78 جاستاعى تۇرعىن لىۋ تيانحۇڭ تەبىرەنە بىلاي دەدى: "پارتيا ۇيىمىنىڭ بۇقاراعا ىستەپ بەرگەن ىستەرى اناعۇرلىم كوپ، اناعۇرلىم ناقتى بولدى".

پارتيا تاريحىن ۇيرەنۋ تاربيەسى ورىستەتىلگەننەن بەرى رايونىمىزداعى ۶ار دارەجەلى پارتيا ۇيىمدارى قىزمەت ۶س جۇزىندىگىمەن ۇشتاسىرىپ، ىستەلتىن ناقتى ۶س ىستەۋ تىزىمدىگىن جاساپ، قىزمەتتەگى پارتيا مۇشەلەرى "قوس مالىمدەۋدى" اتقارىپ، ەرىكتى قىزمەت وتەۋدى بەلسەنە ورىستەتىپ، بۇقارانىڭ "شۇعىل، قين، ۇايىمداعان، ۶زارۋ" ماسەلەلەرىن شەشىپ، پارتيا تاريحىن ۇيرەنۋ تاريبەسىنىڭ جەتىستىكتەرىن شىن مانىندە بۇقاراعا قىزمەت وتەۋدىڭ ناقتى ونىمدىلگىنە اينالدىرىپ، نەگىزگى ساتى پارتيا ۇيىمدارىنىڭ بۇقارانى ماگنيتتەي تارتىپ، تەز ىنتىماقتاستىرۋىنا مۇمكىندىك جاسادى.

ىسلعان قوسن سومدادى

باس شۇجي شي جينپيڭ 3 ـ رەتكى ورتالىقتىڭ شينجياڭ قىزمەتى جوىندەگى اڭگىمە ماجلىسىندە بىلاي دەپ اتاپ كورسەتكەن: "شينجياڭداعى ۶ار ۇلت كادرلارى سەنىم ارتقىا بولاتىن، جاۋىنگەرلىك قۇاتقا يە كادرلار"، "ۇلت رۋحى مەن ۶داۋىر رۋحىن اسقاقتاتىپ، تورالعى رۋحىن جانە بيىكتىڭ رۋحىن امالياتتا ايگىلەپ، ۶ار دارەجەلى كادرلاردى جاڭا داۋىردە شەكارا وڭىرگە تامىر تارتقىا، شەكارا وڭىرگە ۇلەس قوسۋعا ىنتالاندىرۋ كەرەك".

نقلاستى تاپسىرمانى كوكەيدە بەرىك ساقتاپ، امالياتتا ايگىلەدى.

۶بىر جىلدان بەرى اۆتونومياليق رايوندىق پارتكوم جاڭا داۋىردەگى جاقسى كادرلار ولشەمنە تاباندى بولىپ، "تورتتە ەرەكشە" بولۋداي ۇلتتىق رايوندارداعى كادرلار ولشەمىن تيانىاقتاندىرىپ، كادرلاردىڭ ساپاسىن، قابىلەتىن ۶وسىرىپ، جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋعا، ىسكەرلىك كورسەتۋگە ىنتالاندىرىپ، ادال، كىرشىكسىز، جاۋاپكەرشىلىك ارقالايتىن ۶ار ۇلت كادرلار قوسىنىن قۇلشىنا قۇرىپ شقىنى ـــ

ساياسي ولشەمدى ماڭداي الدى ورىنعا قويىپ، ۶ار دارەجەلى باسشىلىق ۇقىتى ادال، كىرشىكسىز، جاۋاپكەرشىلىك ارقالايتىن كادرلاردىڭ مىقتاپ يگەرۋىنە شىنايى كەپىلدىك ەتتى؛

ايقىن ادام ىستەتۋ بەتالىسىن ورناتىپ، ناقتى ىستەۋ، ناقتى ناتيجە شعارۋ بەتالىسىن كورنەكتىلەندىرىپ، باسشىلىق القانى ۇزدىكتەردەن، مىقتىلاردان قويىپ، كادرلار قوسىنى قۇرىلىمىن ساپالىلاندىرىپ، باۋلۋ، تاڭداپ ۶وسىرۋ، ىستەتۋ مەحانيزمىن اقاۋسىزداندىرىپ، كادرلارعا كوڭىل ۶بولۋ، قامقورلىق جاساۋ ساياساتتىق شارالارىن ناقتى تيانىاقتاندىرىپ، ەگجەيلى تيانىاقتاندىرىپ، نەگىزگى ساتىداعى پارتيالى كادرلاردىڭ جاۋاپكەرشىلىك ارقالاپ، ىسكەرلىك كورسەتۋ، ۶س تىندىرىپ، ناتيجە شعارۋ ەرىك ـ جىگەرىن ونان ارى قاۋلاتتى؛

كادرلاردى باۋلۋ تەبىنىن ارتتىرىپ، دارىندىلار قىزمەتى جۇيەسىن كەمەلدەندىرىپ، بارشا دارىندىلاردى توپتاپ، رولىن ساۋلەلەندىرىپ، شينجياڭنىڭ رەفورما، داموۋ، ورنىقتىلىق ىسىنە ۶ۇزىلىسسىز جالىندى كۇش ازىرلەدى.

۶بىر پارتيا مۇشەسى ـــ ۶بىر تۇ، ۶بىر ىاچەيكا ـــ ۶بىر قامال.

وسى ۶بىر جىلدا، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ، جاڭا تيىتى ايدارشا ۇيرۋىس وكپە قابىنۋ ىندەتىنەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ سياقتى كەلەلى شايقاستاردا بەينەسى كورنەكتى بولعان ۶بىر توپ كومۋنيستىك پارتيا مۇشەسى مەن نەگىزگى ساتى پارتيا ۇيىمى ماداقتالىپ ـ سيلاندى؛

وسى ۶بىر جىلدا، ۶بىز "۶داۋىر ونەگەسى" لاچين بايەكە مەن "كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋدىڭ مەملەكەتتىك ونەگەسى" لىۋ حۇدى ساعىنا ەسكە الدىق، "1 ـ شىلدە وردەننىڭ" يەگەرى مامەتجان ۶مارعا، ۇي دىيۋعا دا وسكەلەڭ قۇرمەت بىلدىردىك؛

وسى ۶بىر جىلدا، قوعام ورنىقتىلعىن قورعاۋدان جوعارى ساپالى داموۋدى بلگەرلەتۋگە دەيىن، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋدىڭ شەشۋشى جەڭىسىنە جەتۋدەن اۆىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۋدى جەبەۋگە دەيىن، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدەن نەگىزگى ساتىنى جونگە سالۋعا دەيىن... سان رەتكى سىن ـ سايىستارعا توتەپ بەرۋ بارىسىندا نارت قىزىل پارتيا تۇى باستان ـ ايىاق اسقاق جەلبىرەپ، بەتالىسىمزعا نۇسقاۋ كورسەتتى، قالىڭ پارتيالى كادرلار شەكارا وڭىرگە تەرەڭ تامىر تارتۋ، ۶ۇن ـ ۶تۇنسىز ۇلەس قوسۋداي ۶س جۇزىندىك ارەكەتتەرىمەن پارتيانىڭ شۇعىلالى وبرازىن ۶ار ۇلت بۇقاراسىنىڭ جۇرەك تۇكپىرىنە ورناتتى.

"الەم توقتاۋسىز قوزعالىستا بولادى، ادام دا تالقىپاي تالپىنۋى كەرەك". قالىڭ پارتيا مۇشەلەرى، كادرلار، بۇقارا جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىنىڭ جەتەكشىلىگىندە، ۶بزدىڭ ۇلى پارتيا قۇرۋ رۋحىن اسقاقتاتىپ، تورالعى رۋحى مەن بيىكتىڭ رۋحىن امالياتتا ايگىلەپ، ۶بىر نيەتپەن ىنتىماقتاسىپ، ۶ورىس اشا بلگەرلەپ، جاڭا داۋىردەگى جۇڭگوشا سوتسياليستىك شينجياڭدى، ۶سوز جوق، ويداعىداي قۇرىپ شعاتىندىعىمىزعا كامىل سەنەدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

"وسى توپتاعى كەر قۇلانداردى سارالاۋدا، باستىسى، اتا تەگى قاتىناسى، جاس قۇرىلىمى، ەركەك ـ ۇرعاشى سالىستىرماسى جانە دەنساۋلىق جاعدايى ويلاستىرىلدى. بۇل 18 كەر قۇلاننىڭ وسىدان بۇلگەرى تابيعاتقا قويا بەرىلگەن كەر قۇلاندارمەن بولعان تۇقىمداستىق قارىم ـ قاتىناسى ۶بىرشاما السى، بۇل كەر قۇلان ۶ۇيىرىنىڭ ۇيىرلەرى ارا كوبەيۋ ماسەلەسىن جاقسارتۋعا ۶تىمدى. بۇدان سىرت، ۶بىز كەر قۇلاندارعا سىمسىز ەلەكتر مويىنشاق تاعۋ ارقىلى نزىنە تۇسە قاداعىلاپ، كەر قۇلانداردىڭ ترشىلىك بارىسىندا مەكەن جاڭالاۋ قاعيدالارىن ىشكەرىلەي ۇعىنىپ، الداعى جەردە تۇزدە باعۋ ۶ورىسىن كەڭەيتۋگە دايىندىق كورەمىز"، ـ دەدى شينجياڭ كەر قۇلان ۶وسىرۋ ـ زەرتتەۋ ورتالعىنىڭ مەڭگەرۋشىسى ياڭ جيانميڭ.

بيىلعى برجەۋالسكي جىلقىسىن تابيعاتقا قويا بەرۋ قىزمەتىن ويداعىداي ىستەۋ ۶ۇشىن، وسىدان ۶بىر ايدان استام ۋاقىت ىلگەرى، زەرتتەۋ ورتالعى تابيعاتقا قويا بەرىلۋ الدىندا تۇرعان كەر قۇلاندارداى تەمىر كەبەجەگە بوين ۇيرەتە باستادى. ولاردى جەم ـ ۶شوپ بەرىپ ۶ۇيىرىپ، كەر قۇلاندارداى جىلقى كەبەجەسىنە كىرۋگە باستاپ، بىرتە ـ بىرتە كەر قۇلاننىڭ جىلقى كەبەجەسىنەن ۇركۇىنىڭ الدىن الىپ، تاسىمالداۋ بارىسىندا زاقىمداۋىنا كەپىلدىك ەتتى.

برجەۋالسكي جىلقىسى مەملەكەتتىك 1 ـ دارەجەلى قورعالاتىن جابايى حايۋانات، دۇنيە جۇزىلىك جاراتىلىستىق قورعاۋ بىرلەستىگى جاعىنان تۇقىمى قۇرىپ ـ جوعالۋعا تاياعان حايۋاناتتاردىڭ قىزىل تىزىمدىگىنە ەنگىزىلگەن، ول، سونىمەن بىرگە دۇنيە جۇزىندە قازىر ۶ىمىر ۶سۇرىپ وتىرعان بىردەن ـ ۶بىر جابايى جىلقى ۶ناسلى. 1985 ـ جىلدان باستاپ ەلىمىز شەتەلدەن قايتادان برجەۋالسكي جىلقىسىن ارت ـ ارتىنان ەنگىزە باستادى، سوندداي ـ اق 1986 ـ جىلى شينجياڭ كەر قۇلان ۶وسىرۋ ـ زەرتتەۋ ورتالعىن قۇرىپ، "كەر قۇلاندى تابيعاتقا قويا بەرۋ" جوسپارىن باستاپ، برجەۋالسكي جىلقىسىنىڭ ۶ۇيىرىن مولايتۋ، سوندداي ـ اق تابيعاتقا قويا بەرۋ ارقىلى ەڭ سوڭىندا تۇزدەگى ۶ۇيىردىڭ تابيعي ۶وسۋ ـ ۶وربۋىن جۇزەگە اسىردى.

"30 نەشە جىلدىق قۇلشىنىس جاساۋ ارقىلى قازىر شينجياڭ كەر قۇلان ۶وسىرۋ ـ زەرتتەۋ ورتالعى 6 ۇرپاق 760 كەر قۇلاندى ۶ساتتى جەتىلدىرىپ، بۇكىل دۇنيە ۶جۇزى بويىنشا كەر قۇلان سانى ەڭ مول ۶وسىرۋ بازاسىنا اينالدى. 2020 ـ جىلدىڭ سوڭىنا بارىعاندا جالپى 16 توپتا 110 كەر قۇلان تابيعاتقا قويا بەرىلدى"، ـ دەدى ياڭ جيانميڭ.

ۇعسۋعا قاراعاندا، برجەۋالسكي جىلقىسىنىڭ سانى 2500 اينالاسىنا جەتكەندە عانا، تۇزدەگى ورنىقتى ۶ناسىل توبىن قالىپتاستىرا الادى ەكەن. 30 جىلدان استام ۋاقىت دامىتۋ ارقىلى "كەر قۇلاندى تابيعاتقا قويا بەرۋ" جوسپارى برجەۋالسكي جىلقىسى ۶ناسىل توبىنىڭ كەمەلدەنۋىن جانە تابيعاتقا قويا بەرىلۋى جاعىندا قىزۋار تاجىريبە توپتاپ، ەلىمىزدىڭ باسقا حايۋاناتتار ۶تۇرىن قايتادان ەنگىزۋى ۶ۇشىن اسا تاماشا ونەگە جانە ۇلگى ازىرلەدى.

"كەلەسى قادامدا ۶بىز ەل ۶شىى ـ سىرتىنداعى عىلىمي زەرتتەۋ قۇرىلىمدارى سياقتى ورىندارمەن سەلبەستىكتى كەڭەيتىپ، جاساندى جولمەن ۇرىقتاندىرۋ سياقتى تەحنيكالىق قولدانىمداردى ورىستەتۋ ارقىلى برجەۋالسكي جىلقىسىنىڭ ۇيىرلەر ارا كوبەيۋ سەبەبىنەن تۇقىمىنىڭ ازىعىنداۋ ماسەلەسىن شەشىپ، برجەۋالسكي جىلقىسى ۶ۇيىرى سانىنىڭ ۇزدىكسىز ارتۋىن اناعۇرلىم ىلگەرىلەتەمىز"، ـ دەدى ياڭ جيانميڭ.

(باسى 1 ـ بەتتە)

شۇاڭچياۋ جانار ماي پۇنكتىندە 8 قىزمەتشى بار ەدى، جۇمىستاعى قىزمەتشىلەر ۇدايى ۇستەمە جۇمىس ىستەپ، ۋاقىت اجراتىپ، كەزەكتەسپ قامارحانعا قارايلاستى.

قىزمەتتەستەرى مەن وتباسىنداعىلاردىڭ مەيىر ـ سۇيىسپەنشىلىك ۶ۇنىنىڭ ارقاسىندا، 5 ـ ايدىڭ 26 ـ كۇنى، 46 كۇن ەس ـ ۶تۇسسىز جاتقان قامارحان ويلاماعان جەردەن كوزىن اشتى...

"ەسىن جيدى! قامارحان ەسىن جيدى!". ۋاڭ يانحۋا قۇانىشتان جىلاپ جىبەرىپ، دەرەۋ تەلەفون سوعىپ قۇانىشتى حابارداى قامارحاننىڭ جان اشىرلارىنا جەتكىزەدى. بىرنەشە مينۇتتان كەيىن، "قامارحان ەسىن جيدى" دەگەن حابار باينعولين وبلىسى بولمىشە سەرىكتەستىگىنىڭ ۶ارقايسى ۇيچاپ توپتارىن شارلاپ، ىنتەرنەتتە الاقايلاعان ىستىق اعىن بولىپ قۇيىلادى.

2018 ـ جىلى، قامارحان جانار ماي پۇنكتىنە قايتا ورالىپ، شات كۇلكى، شادىمان ۇۋن وسناۋ ۇلكەن شاڭىراقتا قايتا جاڭعىردى.

قازىرگى تاڭدا، قامارحان ۶تۇرلى ورىندارداى جانار ماي پۇنكتىندەگى اسەرلى اڭگىمەنى ۇنەمى وزگەلەرمەن بولىسىتىن بولدى. شۇاڭچياۋ جانار ماي پۇنكتىندەگى قىزمەتتەستەردىڭ مەيىرگە مەيىر جالعاپ 46 كۇن ەس ـ ۶تۇسسىز جاتقان قامارحاندى ويانتقان اڭگىمەسى سول توڭىرەككە ونەگەلى ۶س بولىپ تارادى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

باقىت: "پارتيانىڭ ارقاسىندا جاقسى تۇرمىس كەشىرىپ جاتىرمىز، ۶بز، ۶سوزسىز، پارتياعا العىس ايتۋدامىز، پارتيانىڭ سوزىنە قۇلاق اسۋىمىز، پارتياعا ىلەسۋىمىز، تۇرمىسىمىزدى بارعان سايىن شالقىتۋىمىز كەرەك"، ـ دەدى.

سول كۇنى قارامايلى قالالىق ۶ان ـ ۶بي ۇيىرمەسى "۶بزدىڭ جۇڭگو ارمانىمىز، مادەنيەتتى ون مىڭداعان وتباسىنا جەتكىزەمىز"، "انارداڭ ۶دانى" ادەبيەت ـ كورىكەمونەر شاعىن اترەتى ماللەرگە، الۋەمەتتىك اۋماقتارعا ىشكەرىلەي بارىپ، بۇقاراعا تاماشا ادەبيەت ـ كوركەمونەر كونسەرتىن قويىپ بەردى. قالالىق ۶ان ـ ۶بي ۇيىرمەسى تاعى بارلىق كونسەرت نومىرلەرىن تۇنىق بەينە ەكران نۇسقاسىندا جاساپ شعىپ، "ينتەرنەت جەلىسى + جەلدەن تىس" ۶تاسىلى ارقىلى ۶تپىتى دە كوپ بۇقارانى مول مادەنيەتپەن سۇسىندىراتتى.

شاپشال سىبە اۆتونومياليق اۋدانىنىڭ جەر ـ جەرىندە مەرەكەنى قۇانىشپەن قارسى العان راي مەن مۇندالايدى. كەن اۆىلى چىگىلىك قىستاعىنا بارعانىمىزدا، كوپشىلىك «بۇگىن سەنىڭ تۇعان كۇنىڭ، وتانىم» ۶انىن بىرگە شىرقادى. قيىملا قاتىناسىپ جاتقان، اۆىلعا ورالعان جوعارى مەكتەپ وقۋشىسى بايات ايىردىن اسەرلەنىپ بىلاي دەدى: "پارتيانىڭ تاماشا ساياساتىنىڭ ارقاسىندا داشۋەگە ۶ساتتى ۶وتتىم. مەن ەندى زەيىن قويا ۇيرەنىپ، مەكەنىمىزدى گۇلدەندىرۋگە، وتانىمىزدى گۇلدەندىرۋگە ەسەلى كۇش قوسۋعا قۇلشىنامىن".

بولاشاقتا كوز جىبەرىپ، ۶داۋىردىڭ اۋىر جۇگىن باتىل ارقالايمىز

10 ـ ايدىڭ 1 ـ كۇنى تۇستەن بۇرىن كوكتوعاي اۋدانى كوكتوعاي قالاشعىندا، ۶ار ۇلت وقىتۋشى ـ وقۋشىلارى «سوتسياليزم جاقسى» قاتارلى اندەردى شىرقادى.

"مەن اتام مەن اكەمنەن كوكتوعاي تۇرالى اڭگىمەلەردى ۇنەمى ەستۋشى ەدىم، كەيىنگى بۇرىن رەتىندە، مەن مۇنى شەكسىز ماقتان ەتەمىن جانە داڭق سەزىنەمىن. مەن ولاردىڭ ۶زىن باسىپ، 'جاپا ـ ماشاقاتقا شىدامدى، قاجىرلى ـ قايراتتى بولۋ، قاجىرلىلىقپەن كۇرەس جاساۋ، قالتقىسىز ۇلەس قوسۋ، وتانعا داڭق اپەرۋ' سىندى رۋحتى جالعاستىرىپ، مەكەنىمىزدى گۇلدەندىرىپ، وتان ۶ۇمىتىن اقتايتىن تىرەكتى دارىندىلاردان بولامىن"، ـ دەدى كوكتوعاي قالاشعى ورتا مەكتەبىنىڭ وقۋشىسى ورال سەرىك.

10 ـ ايدىڭ 1 ـ كۇنى جىلىڭ اۋدانىنداعى "ۇعىسۋ، تيىمدىلىك جاساۋ، توعىستىرۋ" بويىنشا قىستاقتا تۇراتىن قىزمەت اترەتى، قىستاق كادرلارى جانە قىستاق تۇرعىنارى بىرگە ماداق جىرىن ايتىپ جاتىر ەكەن. جىلىڭ اۋداندىق داموۋ جانە رەفورما كوميتەتىنەن ماندانبۇلاق اۆىلى دۇڭگۇان قىستاعىنا تۇسكەن "ۇعىسۋ، تيىمدىلىك جاساۋ، توعىستىرۋ" قىزمەت اترەتىنىڭ باستىعى، ۶بىرىنشى شۇجي لي شاۋجۇن: "بۇدان كەيىن، ۶بز ۶داۋىردىڭ اۋىر جۇگىن باتىل ارقالاپ، قىزمەت مىندەتىمىزدى، بورىشىمىزدى ويداعىداي ورىندايمىز، اۆىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۋدى جاپىپاي بلگەرلەتىپ، بۇقارانىڭ تابىس سەزىمىن، باقىت سەزىمىن، حاۋىپسىزدىك سەزىمىن ۇزدىكسىز كۇشەيتەمىز"، ـ دەدى.

تيانشان الابىنداعى ۶اربىر ۶تۇيىندى ينجەنەريا نسان قۇرىلىستارىنىڭ جۇمىس باسىندا قىزۋ قارباداس جۇمىس ۶جۇرىپ جاتتى، قۇرىلىسشىلار قۇرىلىس مەرزىمىنە ۇلگىرىپ، قۇرىلىس ياق الىسىن تەزدەتىپ، قىزمەت ىستەۋ فورماسىمەن مەملەكەت مەرەكەسىنە سي ۇسىندى. 10 ـ ايدىڭ 1 ـ كۇنى جۇڭگو قۇرىلىس 8 ـ ينجەنەريا مەكەمەسى شەكتى سەرىكتەستىگى باتىس سولتۇستىك سەرىكتەستىگىنىڭ شينجياڭ بولىمىشە سەرىكتەستىگى ۶ۇرىمجى اۋەجايىن كەڭەيتىپ سالۋ ينجەنەريالىق تەرمينال نسان ۶بولىمى كادرلار مەن جۇمىسشى ـ قىزمەتكەرلەردى حور ايتۋ قيىمىلىن وتكىزۋگە ۇيىمداستىردى. "۶بز ارىندىاعان جىگەرىمىزدى قىزمەتتەگى قوزعاۋشى كۇشكە اينالدىرىپ، وتانىمىزدىڭ قۇرىلىسىنا كەرپىش بولىپ قالانامىز"، ـ دەدى وسى سەرىكتەستىك پارتيا باس ىاچەيكاسىنىڭ شۇجيى، باس ديرەكتور ۋاڭ مىڭ.

(ۇتىلشى ۶پاريزات ابدۇل، قاتىناسقان تىلشىلار جاڭ جىلي، جاڭ تيڭ، سۇڭ يا ـ ۋىن، سۇڭ ۋيگو، ۶جازيرا نەسىپبەك، گى يوۋجۇن، ۋاڭ شينحۇڭ، ەرىكتى ۶تلشى حۇ جينلياڭ، لىۋ پىڭچىڭ)

(باسى 1 ـ بەتتە)

«اۆىل شارۋاشىلىعى وڭىرىندە جوعارى ۶ونىمدى سويىس قوي تۇقىمىن تاڭداپ جەتىلدىرۋ جوباسى (2020 ـــ 2025 ـ جىلى)» سياقتى 5 مال، ۶ۇي قۇستارى تۇقىم شارۋاشىلىعىن جوعارىلاتۋ جوباسىن رەسمي باستاعان.

شينجياڭ مال شارۋاشىلىعى عىلىم اكادەمياسىنىڭ زەرتتەۋشىسى ياڭ حۇيگو جەتەكشى مامان بولعان اۆىل شارۋاشىلىعى وڭىرىندە جوعارى ۶ونىمدى سويىس قوي تۇقىمىن تاڭداپ جەتىلدىرۋ تەحنيكاسىن كەڭەيتۋ جۇيەسىندە جالپى 31 جەتەكشى مامان نەمەسە ەرەكشە ۇسىنىس ەتىلگەن مامان بار بولىپ، ولار جۇيەنىڭ ەڭ جوعارى دەڭگەيدە جوبالاۋ، باسىمدىقتا يە كاسىپورىندارداى سارالاۋ، كەشەندى سناق پۇنكتىن تۇراقتاندىرۋ، قىزمەت ورىندارىنداعى مامانداردى تاڭداۋ ـ بەكتۋ، ۶بىر تۇتاس جوسپارلاۋ، سايكەستىرۋ، باقلاۋ ـ باسقارۋ، قىزمەت ناتيجەسىن باعالاۋ سياقتى قىزمەتتەرگە جاۋاپتى. سونىمەن بىرگە، 6 كەشەندى سناق ۶تۇيىنى پۇنكتىن قۇردى، جانە دە مال شارۋاشىلىعىنا قاتىستى 19 كاسىپورىندى ات سالىسۋعا باستاپ، ۶وندىرۋ، ۇيرەنۋ، زەرتتەۋ بىرلەستىرىلگەن اسىل تۇقىم جەتىلدىرۋ تۇىعىرىن قۇردى.

2019 ـ جىلى اۆىل